

Ünnepek

Lekció: Ézs. 52.13-53.12
Textus: Lk. 23.32-43

2010. ápr. 2. Nagypéntek
Gazdagrét

Egy halálraítélt imádsága a halálraítélthez

Három ember függ a fán keresztre feszítve. Három elítélt bűnös. Középen Jézus, akinek a feje fölé azt írták: „*Ez a zsidók királya*”. Jobbról és balról egy-egy gonosztevő; a nevüket nem tudjuk. Azt azonban igen, hogy miközben ezek a halálraítéltek utolsó óráikat élték, nem voltak némák. Nem a halál jeges csendje ölelt át mindeneket, nem a halál mozdulatlansága telepedett a Koponya-helyre. A halálraítéltek beszéltek, imádkoztak vagy éppen átkozódtak, az élő Isten munkálkodott, és élet-halál kérdések dőltek el. Ennek egyik fókuszja a halálraítélt imádsága a halálraítélthez: „*Jézus, emlékezzél meg rólam, amikor eljössz királyságodba.*” Ez az üdvösségért való imádság. Ez a legalapvetőbb, legfontosabb, legegységesebb imádság, amit valaki elmondhat Jézusnak – és amit mindenkinek el kell mondania. De nem elég, ha azt monddod, te már elmondtad, te már túl vagy rajta. Sőt, ez a legnagyobb baj. Mert ha ma nem tudod elmondani a legalapvetőbb imádságot, akkor milyen imádságot mondasz? Érdemes-e bármit mondani, ami megelőzi ezt az imát? Vannak imádságok, kérések, vágyak, óhajok, köszönetek, amelyeket megfogalmazhatsz úgy, hogy a legegységesebb imát még sohasem mondtad el. De a mai napon megláthatod, mi a lényeg, hova akar Jézus elvezetni. És létezik-e imádság, ami túl van ezen az alapvető, életbevágó kiáltáson? Mondhatod-e, hogy te ezt már elmondtad, túl vagy rajta, és ma számodra már nem ez a kérdés? A válaszom, hogy nem. Ma, Jézus Krisztus keresztre feszítésének napján egyszerűsödünk le a legalapvetőbb imádsághoz: „*Jézus, emlékezzél meg rólam, amikor eljössz királyságodba.*” Ugyanakkor ez nem könnyű: képesek leszünk-e a halálraítélt imádságával kiáltani a halálraítélthez? Ez az imádság kétszeresen is szélsőséges. Halálraítéltként halálraítélthez. És mégis, ez a legegységesebb imádság. Legyen a Szentlélek könyörületes hozzánk, hogy ma – először vagy újra - megszülessen a szívünkben!

I. Tudsz-e úgy szólni Jézushoz, mint halálraítélt bűnös?

Ez az első kérdés, amellyel szembe kell néznünk. Az imádság egy halálraítélt, sőt, a halálos ítéletet annak minden testi és lelki kínjával éppen elszenvedő ember szívében fogan meg.

Ez egészen természetes, mondják többen, hiszen – amint a vicc is mondja – zuhanó repülőgépen nincs ateista. Az ellenvetők másik táborra pedig azt hangoztatja, hogy gyáva, gyenge az az ember, aki a bajban fordul Istenhez. Ha nem imádkozott, amikor jól ment dolga, legyen annyira gerinces, hogy nem imádkozik akkor sem, ha baj van. Nem az az erős ember, aki mindvégig kitart meggyőződése mellett? Különben is gyanúsak a halálos ágyukon (vagy keresztjükön) megtérők. Milyen számító, képmutató gondolkodás az, ha valaki egy életen át Isten nélkül él, de a halála óráján gyorsan beszlisszol a mennyországba! Minden bűne elrendeztetik egy imában?! Ez az egész „jobb lator” történet a halálos óráján jó útra térő bűnösről annyira egyházas szagú: ha egész életében nem is, hát az utolsó pillanatban csak megnyertük őt az ügynek. Mintha előre erre számítana az egyház: ha előbb nem, legalább az utolsó percben. Nem őszintébb,

hitelesebb a „bal lator”, kérdezik, aki beáll a Jézust gúnyolók közé, aki a halál pillanatában sem törik meg, aki nem esedezik valamiféle olcsó kegyelemért? Igen, egy olyan világban élünk, ahol sokkal gyorsabban lesz hős Júdásból, mint Jézusból, sokkal hamarabb lesz követendő példa az átkozódó, semmint a megtérő gonosztevőből.

Számos ellenérvés veszi tehát körbe az imádkozó halálraítéltet. A kérdés azonban, még ha egyre nehezebb is, marad: tudsz-e úgy szólni Jézushoz, mint halálraítélt bűnös? Egyrészt, mint halálraítélt, másrészt, mint bűnös. Mert ha jogi értelemben nem is vagyunk halálraítéltek, és fizikai értelemben sem közelített el halálunk órája, az üdvösségért, a szabadulásért való legalapvetőbb ima mégis csak ebben a szélsőségben születhet meg. Amikor egészen valóságossá válik számunkra, hogy Jézus nélkül elvesztünk. Ha ő nem ment meg, ha ő nem könyörül, ha ő nem szabadít meg, végünk van. Miért? Éppen a bűn miatt. A „jobb lator” így szól társához: „*Nem féled az Istent? Hiszen te is ugyanazon ítélet alatt vagy! Mi ugyan jogosan, mert tetteink méltó büntetését kapjuk...*” A másik nem így látja. Nem érdeklő, hogy jogos a büntetés. Nem látja a különbséget az ártatlan megfeszített, és a jogosan kivégzett között. Bizonyára mindvégig voltak mentségei és magyarázatai. „Sokkal nagyobb gazemberek juttattak ide, akik a mai napig szabadlábban vannak. Számosan elkövették ugyanezt, mégsem kerültek az ítélet alá.” Lehet, hogy a gyerekkorát, a szüleit, vagy a környezetet vádolja. Vádolja a múltját, vádolja a politikát, vádolja a vallást, vádolja Istent. Telve szemrehányással – de nem vádolja magát. Halálraítélt ő is, haldoklik, de nem lesz halálraítélt belülről. Nem fogadja el a valóságot. Nem is látja meg a valóságot – Jézust. A másik lator azonban kilép a szemrehányásból, és magára veszi büntetését. Jogos az ítélet. Jogosan veszek el embertelen kínok között ebben az órában. Igen, a gyerekkorom, a szüleim, a társaim, a politika, az egyház, mind-mind részesei annak, amivé lettem – de én lettem azzá. Én cselekedtem. Én vétkeztem. Én vagyok a halálraítélt bűnös.

Tudsz-e úgy szólni Jézushoz, mint halálraítélt bűnös? Igen, megtetted régebben, de ma ugyanott tartasz. Megismerted Jézus kegyelmét, szabadítását, bocsánatát, és mégis megfürdőztél újra a sárban. És nem bírsz kimenedni. Megismerted és megvallottad a szeretetet Jézusban, és mégis a gyűlölködés foglya vagy. Hogyan lehetséges? Igazságot, tisztaságot fogadtál, és mégis megkötöz a szexuális tisztátalanság. Hűséget fogadtál az Úrnak, azt mondtad, az övé vagy mindörökké, és most mégis vádolod. És közben azt érzed, hogy nem tudod magad tisztává tenni, nem tudsz megszabadulni az indulataidtól, nem tudod nem vádolni és szemrehányással nem illetni az Urat. Szeretnéd, hogy ne így legyen, de nem megy. Éppen ebben a „nem tudomban” ismerheted hát fel, hogy halálraítélt vagy. Éppen ebben ismered el, hogy nem válthatod meg magad. Éppen itt látod meg, hogy nincs ennél az imádságnál fontosabb, és nincs semmi, ami túlmutatna rajta. Mert itt, csak itt születik meg a halálraítélt könyörgése: „*Jézus, emlékezzél meg rólam, amikor eljössz királyságodba.*”

II. Tudsz-e úgy szólni Jézushoz, mint halálraítélthez?

A halálraítélt könyörög – és tartsák ezt mások gyengeségnek, számításnak, képmutatásnak – a halálraítélt nem előttük vizsgálta meg. Aki bűnös és elveszett, az gyenge és alázkodó; nem próbálja magát védeni. Gondoljanak bárkik bármit, engem egyedül az én Uram ítél meg, és én hozzá kiáltok. De ha el is jut a halálraítélt eddig,

hogyan lesz képes egy másik halálraítélthez imádkozni? Kinek kell egy halálraítélt Isten? Egy magát megmenteni nem tudó megmentő? Ki akar ránézni, sőt, segítségül folyamodni egy véres, megfeszített, bűnösök közé sorolt üdvözítőhöz?

A szélsőség eme másik oldala is elrettentő. Már a próféta is megfogalmazta: „*Sokan csak iszonyodtak tőle, annyira torz, nem emberi volt külseje, emberhez nem méltó volt alakja. ... Megvetett volt, és emberektől elhagyatott, fájdalmak férfja, betegség ismerője. Eltakartuk arcunkat előle, megvetett volt, nem törődtünk vele.*” A szenvedésbe, más valaki szenvedéseibe betekinteni nem jó. Az emberek egy része menekül azoktól, akiket valamiféle tragédia ért. Mit mondjak, mit tegyek, hogyan viszonyuljak hozzá? Inkább eltakarjuk az arcunkat, inkább elfordítjuk a fejünket. Lássuk, nézzük azt, ami egészséges, szép és erős. Ha valahonnan élet fakad, az az erősből, a vitalitással teliből fakad. Ugyanakkor, miközben igaz, hogy az ember elfordul a szenvedéstől, egy különös kifordulás vagy inkább kivetkőzés nyomán a mai ember szereti nézni a szenvedést. Közönnel, sőt, kárörvendve, lenézve, megvetve, gyalázza a szenvedőt, de mintha a mai világ egyre több örömet találna ebben. A ma embere nem elfordul a szenvedőtől, hanem kéjesen belerúg egy hatalmasat. Mert a szenvedő maga tehet a szenvedésről. Miért hozta magát ebbe a helyzetbe? „*Másokat megmentett, mentse meg magát, ha ő az Isten választott Krisztusa!*” Ezt akarta, nem? Csúfolják, gúnyolják, gyalázzák, mert jólesik. Ha arról van szó, hogy igaz és ártatlan szenved, elfordítjuk a fejüket; ha olyan valaki gyötrődik, akit ismerünk, inkább elkerüljük. Ha ismeretlen, akkor megérdemelte, akkor a maga baja, miért ilyen élehetetlen, miért ilyen primitív, miért ilyen szánalmas lúzer... Meg kell vetni, bele kell rúgni, el kell távolítani maguktól, nehogy kiderüljön, hogy cseppet sem rosszabb, mint mi. Különben felsejlik annak a lehetősége, hogy velünk ugyanez megtörténhet. Hogy együtt kellene érezni a szenvedővel, hogy ki kellene felé nyújtani segítő kezüket.

Tudsz-e úgy szólni Jézushoz, mint halálraítélthez? Feje felett a tábla, nem kis iróniával írva, ez a zsidók királya. Kinek kell egy ilyen király? Körülötte gúnyolódók és csúfolók serege; kórusban zengik, hogy a kereszténység a gyengék vallása, a kereszténység képmutatás, ennek a Jézusnak a követői pedofil papok. Halálraítélt vagyok, rendben, de hogyan bízhatnék e másik halálraítéltben? Hogyan hihetném, hogy ő az élet királya? Hogyan szólíthatnám meg, azt, aki magát nem tudta megmenteni, mint aki megmenekülésem egyetlen forrása?

Csak úgy, mint a „jobb lator”. Halálraítéltként a halálraítéltet. Mert a titokzatos igazság az, hogy csak a halálraítélt gonosztevő láthatja meg a halálraítélt Jézusban az eljövendő királyt. Hiszen aki maga nem tört meg, hogyan bírná szemlélni azt, aki megtört? Amíg erős vagy, amíg van reménységed, amíg van más menekülésed, vagy vélt menekülésed, hogyan bírnád elmélyülten figyelni, szemlélni és megérteni a keresztre feszített Jézust? Amíg erős vagy, vagy nem érdekel, vagy szégyennel telve elfordítod az arcod, vagy röhögsz rajta. Röhögsz, vagy megbotránkozol, amikor így imádkozik: „*Atyám, bocsásd meg nekik, mert nem tudják, mit cselekszenek.*” Ilyet józan ember nem mond. De az Isten Fia, aki nem gyengeségből, hanem erőből és szeretetből függ a kereszten, ő mond. Aki maga nem ismerte meg saját elveszettségét, hogyan ismerné fel, mi a különbség az ő halálraítéltsége és Jézus halálraítéltsége között? Aki nem ismeri a maga halálos bűnösségét, hogyan ismerné fel a halálraítélt Jézus tökéletes igazságát? Ahhoz, hogy halálraítéltnak lásd magad, látnod kell a halálraítélt királyt. És ahhoz, hogy

a halálraítéltnél meglásd a királyt, előbb halálraítéltként kell látnod magad. Egyik sem megy a másik nélkül. Akkor hogyan üdvözülhetek, kiáltasz fel? Hogyan lássam a keresztre feszített Jézusban az élet királyát, ha nem látom? Hogyan lássam a magam elveszettségét, ha nem látom? Ne félj, mert így van ez jól. Egy alkalommal megkérdezték Jézust „*Akkor ki üdvözülhet? Ő így felelt: ami lehetetlen az embernek, az Istennek lehetséges.*” (Lk. 18.26-27) Amit te nem tudsz megtenni, ő meg tudja és meg akarja és meg is fogja tenni. Csak szólítsd meg őt – mint aki semmit sem tehet (elvégre ezt jelenti halálraítéltné lenni, nem?)

III. Ha nem tudsz így szólni Jézushoz – szólítsd meg!

Egy imádságot szeretnél kimondani, a halálraítélt imádságát a halálraítélthez: „*Jézus, emlékezzél meg rólam, amikor eljössz királyságodba.*” Miért nem tudod kimondani? Mert nem hiszed, hogy meghallgat? Mert nem hiszed, hogy bármi változik? Mert nem bízol magadban? Mert úgy véled, nem vagy elég őszinte, ha kimondod? Mert nem hiszed, hogy ha ma kimondod, bármi is meg fog változni? Észreveszed, hogy mindezek a kérdések még mindig arra mutatnak, hogy te magadban akarsz bízni, és magadra akarsz építeni? Felismered, hogy amíg ezek a fenntartásaid vannak, addig nem halálraítéltként kiáltasz az érted, helyetted, miattad halálraítélt királyhoz? Egyszerűen csak szólítsd meg a megfeszített királyt, és ezzel a szóval helyezd magad öbelé. Érted hal a kereszten. Téged vitt fel a fára. Halálodat teljesíti be. Tehetetlenséged tehetetlensége tartja a kereszten. Ha nem tudsz így imádkozni, imádkozz így!

„*Emlékezzél meg rólam.*” Rólam. Itt én vagyok, Uram. Nem az szól, aki mindig másnak akar jót tenni, vagy segíteni. Nem az szól, aki nevedben másnak szolgál. Nem a kimerült édesanya vagy édesapa. Nem a gyötrődő férj vagy feleség. Nem az aggódó nagyszülő. Nem az egész világot képmutatónak tartó, lázadó fiatal. Itt én rólam van szó. Nem rólunk, mindannyiunkról, hogy valahol közben eltűnjön az én. Nem a világról, az emberiségről, nagy megváltó álmairól. Uram, rólam van szó. Én vagyok a halálraítélt. Itt és most, keresztedet szemlélve, egyedül csak én. Nekem fellegzett be. Nekem nincs tovább. Én vétkeztem ellened. Én feszítettelek keresztre. Én teszem ezt most is, és én fogom tenni ezt holnap. Nekem van végem.

„*Emlékezzél meg.*” Mert számodra, már tudom, nincs itt mindennek vége. Hiszen te vagy a felkent, a király, aki eljössz királyságodba. Te, az ártatlanul halálraítélt, a téged gyilkolókért imádkozó nem fejezed be mindenestül a halállal. Neked jövőd van, uralmad van, és ebből a jövőből gondolhatsz majd rám. Emlékezz hát meg, ne feledkezz hát meg rólam, részeltesz abban, ami egyedül a tiéd. Te, az igaz, az egyszülött Fiú nem vesztesz el végérvényesen. Téged, az Urat, nem nyelhet el a halál mindörökre. Te vagy a király – gondolj rám. Én elvesztem, de te megtalálhatsz. Én jogosan vagyok az ítélet alatt, de te felmenthetsz. Nekem nincs tovább élet, de te mégis adhatsz. Nekem minden bezárult, de nálad minden feltárul. Jézus, emlékezzél meg rólam! Tarts meg, ments meg! Ne azzal a csodával, hogy leemelsz a keresztről, hanem azzal a csodával, hogy a tiéd lehetek mindörökké. Csak ennyi az üdvösség imádsága: emlékezzél meg rólam.

„*Bizony, mondom neked, még ma velem leszel a paradicsomban.*” Még ma velem leszel... Jól látod, hogy halálraítélt vagy. Jól látod, hogy halálraítélt vagyok. És mégis jó helyre fordultál. Nem valamikor, hanem *még ma velem leszel*. A halálraítélt számára van

még ma. Örök élet. Üdvösség. Megmentés. Mindez létezik, mert Jézus biztosítja. Ne érd be ennél kevesebbel... és ne akarjál ennél többet, hiszen nincs több. Akármilyen is történik ma az életedben, legyen ez a legragyogóbb napod, vagy legyen ez a legsötétebb órád, adassék meg neked a kegyelem, hogy elmondhasd a halálraítélt imáját a halálraítéltnek. És hogy meghalljad a legnagyobb vigaszt, a reménységet, aminél kevesebbel ne elégedj meg, többet meg ne is képzelj: „*Bizony, mondom neked, még ma velem leszel a paradicsomban.*” Már ma az övé vagy, ma újra az övé vagy, és mindörökké az övé leszel. **ÁMEN!**